



Edificis de Palmanova a Calvià. L'expansió immobiliària és tan exagerada en aquests moments que no només posa en perill els nostres recursos naturals, sino que també provoca la degradació del mateix producte turístic i sobretot la pèrdua evident de la qualitat de vida.

# La necessitat d'estabilitzar la població

**D**urant anys la preocupació ambiental en aquestes Illes s'ha centrat de forma obsessiva i lògica a preservar el territori, a impedir la transformació i la degradació d'espais rurals i naturals i la conversió en zones urbanes, de tipus turístic, residencial o comercial, etc. A hores d'ara aquesta preocupació continua sent important i, pel que fa als espais naturals, imprescindible, però cal introduir una nova variable, en aquests moments molt més important: la població.

L'increment de la població, tant de la que viu gran part o tot l'any a les Balears com de la que conformen els que ens visiten de forma temporal, s'ha convertit en un greu problema, les conseqüències del qual comencem a patir.

El consum de recursos naturals derivat

d'aquest increment constant de la població és la base dels problemes ambientals actuals i que amb vista al futur ens afectaran més. Així, doncs, les actuacions de l'administració i les prioritats dels agents socials preocupats per aquest tema han d'anar dirigides a estabilitzar el creixement de la població, a canviar radicalment la gestió dels recursos naturals, i a mantenir o augmentar la qualitat ambiental i la qualitat de vida dels habitants d'aquestes Illes.

**Tendència suïcida.** L'expansió turística i immobiliària és tan exagerada en aquests moments que no només posa en perill els nostres recursos naturals sinó que també provoca la degradació del propi producte turístic i sobretot la pèrdua evident de qualitat de vida. Les Balears,

amb una població de dret de prop de 800.000 habitants, que en ple estiu pot arribar als 1,9 milions, té una capacitat de població, d'acord amb els plans urbanístics vigents, de fins a 4,5 milions de persones. Dit d'una altra manera: la densitat de població és de 163 hab./km<sup>2</sup>. A l'estiu puja a 388 i si s'executen les construccions previstes, assoliríem la xifra de 919. Si actualment ja tenim una sensació aclaparadora i de saturació, incrementant la població i la densitat, la situació ha de ser insostenible.

El ritme de creixement dels darrers anys és espectacular. L'any 1999 el nombre de places visades pel Col·legi d'Aparelladors fou de quasi 45.000, un 7% més que el 1998, però un 3% inferior al primer trimestre del 2000. Quant al nombre de turistes, l'any 2000 arribarem als 11 milions,

amb un ritme d'increment calculat en 400.000 turistes per any en els darrers anys. El nombre de places turístiques existents a les Balears arriba a les 500.000, unes 400.000 de les quals són legals.

**El futur.** Fins ara hem parlat de la situació actual. El futur ambiental depèn de molts de factors. Un d'aquests, que potser no és el més important, és el de les actuacions i decisions de l'administració autonòmica, insular i municipal.

Els darrers vint anys, l'espectacular augment immobiliari ha anat acompanyat de constants reivindicacions de frenar el creixement urbanístic i protegir els espais naturals. Aquests últims anys, l'incontrolat increment urbanístic ha anat en paral·lel a la irritació social per una situació esgotadora: les directrius d'Ordenació del Territori foren la resposta suau i descafeïnada del govern Matas. La resposta dels partits del Pacte de Progrés ha estat, d'una banda i pel que fa al govern de progrés, la llei que protegia els espais naturals i desfeia algunes de les excepcions de les directrius, i de l'altra, des dels consells insulars, les moratòries urbanístiques, que per primer cop entren dins el sòl urbà. Els resultat de tot això no sabem quin serà. La realitat és que les mesures que aquests anys s'han pres han aconseguit preservar territori, però no han assolit l'objectiu d'estabilitzar el creixement. La pregunta és si realment el Govern balear té intenció de contenir l'allau immobiliari.

Si la resposta es dona després d'estudiar el pla director sectorial, està clar que el Govern balear no té aquesta voluntat. D'aquí a quinze anys la potència elèctrica

## La sostenibilitat del futur exigeix que s'aturi la vinguda actual de turistes, perquè les Balears es troben al límit.

de les Balears haurà augmentat més d'un 75%, a fi de satisfer la previsió de la demanda que ha fet el mateix executiu autonòmic. Aquesta és una de les conclusions del Pla energètic de les Illes Balears, el qual preveu la construcció i la instal·lació de grups de generació d'energia elèctrica que assoleixin fins a 1.964 MW. Avui la potència instal·lada a les nostres illes és de 1.120 MW. Estam parlant d'un pla que permetrà seguir amb el mateix model desenvolupista.

**Propostes.** Una part important de la nostra societat és conscient que la problemàtica de l'aigua, de l'energia, de la producció de residus, del col·lapse de les infraestructures viàries, de depuració d'aigües, etc., tenen el seu origen en una gran part de l'actual creixement sobtat de l'activitat edificativa i de l'augment del nombre de turistes i de residents. Així, doncs, per dur a terme un canvi en la política ambiental és necessari apostar per l'aplicació

de polítiques sostenibles. Per això cal dur a terme actuacions que tinguin com a objectius: a) reduir la capacitat d'allotjament i d'edificació tant dins el sòl urbà i urbanitzable com dins el sòl rústic; b) estabilitzar i reduir el nombre de turistes que ens visiten i en general posar fre al creixement demogràfic; c) gestionar de forma racional i sostenible els recursos naturals, tant pel que fa a l'aigua, com als residus i a l'energia, i en aquest sentit és necessari canviar radicalment les filosofies i les polítiques que han inspirat els plans i les actuacions dels darrers anys; d) s'ha d'impedir la construcció de grans infraestructures, especialment les de transport, que són consumidores de recursos naturals i alhora causa i conseqüència dels booms que patim.

Durant anys hem estat governats per polítics ultraliberals que no creien que hi hagués límits en la capacitat de creixement. I aquests límits són clars: el territori, les platges, els recursos..., sempre tenen les mateixes dimensions, no es dilaten a mesura que s'incrementa la població.

El sector turístic diu que no s'ha d'endimoniar el turista. Efectivament, ningú no ho ha de fer i tots hem estat turistes alguna vegada. Però ara, cada turista de més és un problema, i no una solució. Quan facem balanç de l'any i ens presentin les estadístiques, segurament tornarem a parlar de centenars de milers més de turistes. I això ja no és una bona notícia. La sostenibilitat del futur exigeix que s'aturi, perquè les Balears es troben al límit.

Miquel Àngel Marc  
Gèdgraf. Portaveu del GOB

PAPERS DE FORTUNA

Gloria Montero  
**Totes aquelles guerres**



"Una dona de Queensland, d'ascendència asturiana, recorda la seva infància plena d'emocions a l'Austràlia d'entreguerres."

Encarna Cabello  
**Alizmur**



"Triangle amorós en una petita comunitat de la costa mediterrània del Magreb."

Editorial  
Meteorα

VIDES I LLEGATS

Montserrat Castillo  
**Lola Anglada**  
o la creació del paradís propi



Descripció i estudi de l'obra de Lola Anglada en totes les seves facetes artístiques.